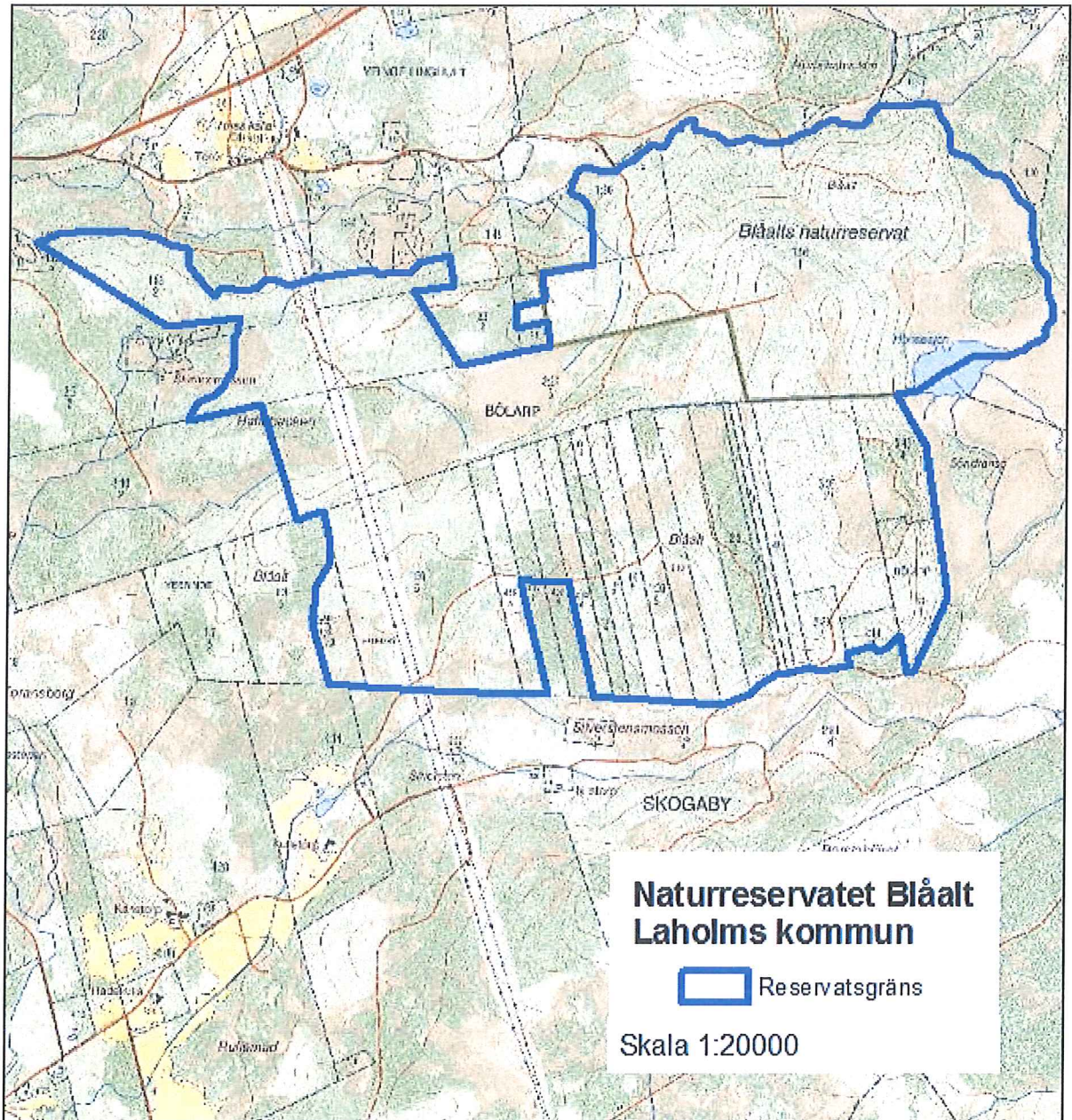

Utvidgning av naturreservatet Blåalt i Laholms kommun.

© Lantmäteriet, 2014.

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken att utvidga det tidigare reservatet med det område som avgränsas av blå heldragen linje, med syfte och föreskrifter enligt nedan. Reservatets gränser ska märkas ut i fält och dess namn ska vara Blåalt.

När detta beslut vunnit laga kraft upphör tidigare meddelade beslut att gälla, dvs från den 21 mars 1997 dnr 231-5786-96. I enlighet med 3§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga förvaltning, bilaga 1.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla naturvärdena i ett sammanhängande område av ädellövskogar och andra löv- och blandskogar. Särskilt värdefulla livsmiljöer är de gamla och artrika ek- och bokskogarna och särskilt viktigt är det att värna gamla eller senvuxna ädellövträd, grov död ved i både skuggiga och solexponerade miljöer, naturlig hydrologi samt sällsynta och hänsynskrävande arter. Naturreservatet ska på så sätt bidra till att gynnsam bevarandestatus kan uppnås i den biogeografiska regionen för de arter och habitat som ingår i EU:s nätverk av Natura 2000-områden.

Inom ramen för ovanstående syfte ska reservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser. Besökare ska kunna se, uppleva och lära från områdets typiska livsmiljöer, arter och historia.

Syftet ska uppnås genom att:

- nyckelbiotoper och äldre lövträd skyddas från sådana ingrepp eller störningar som kan äventyra deras fortbestånd som livsrum för hotade arter,
- områdets löv- och blandskogar till delar utvecklas genom naturlig dynamik utan gran så att mängden död ved och inslaget av gamla lövträd kan öka,
- planterade granskogar avvecklas och omförs till löv- och blandskog och hävdad mark,
- delar av området sköts så att gamla ekar friställs, gläntor och brynmiljöer i skogen utvecklas. Bränning, röjning och bete är exempel på åtgärder som kan bli aktuella,
- områdets naturliga hydrologi bevaras opåverkad och återställs i tidigare naturligt skick,
- stigar och anläggningar hålls i brukbart skick,
- skötselråd som Åtgärdsprogram för hotade arter föreslår ska beaktas,
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper, inom ramen för syftet och föreskrifterna med reservatet, ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

Föreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken (MB), om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad eller anläggning,
- 2 uppföra vindkraftverk, mast eller antenn, anlägga luft- eller markledning,
- 3 anlägga väg,
- 4 borra, spränga, schakta, gräva, markbearbeta eller bedriva täkt,
- 5 dika, dikesrensa, dämna eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi,
- 6 anordna upplag, tippa eller fylla ut,
- 7 avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen,
- 8 ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grövre grenar,
- 9 kalka, gödsla eller sprida bekämpningsmedel,
- 10 framföra motordrivet fordon annat än på väg eller i samband med uttransport av fällt vilt,
- 11 inplantera för området främmande växt- eller djurarter samt
- 12 stödutfodra vilt.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § MB ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten tåla åtgärder inom området enligt följande:

- 13 utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
- 14 röjning av gran och löv i hela reservatet,
- 15 avverkning av gran, plantering samt uppsättning av viltstängsel enligt karta bilaga 2,
- 16 bete, bränning och uppsättning av stängsel enligt karta bilaga 2,
- 17 igenläggning av diken enligt karta bilaga 2,
- 18 plockhuggning, veteranisering, ringbarkning enligt karta bilaga 2,
- 19 iordningställande och underhåll av anordningar för friluftslivet t ex parke-ringsplats, markerade stigar, stättor, grindar och informationsskyltar enligt karta bilaga 2 samt
- 20 undersökning och dokumentation av mark, vatten samt växt- och djurliv i hela reservatet.

Med stöd av 7 kap. 30 § MB, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- 21 elda annat än på särskilt anvisad plats,
- 22 framföra motordrivet fordon annat än på bilväg,
- 23 medföra okopplad hund,
- 24 sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
- 25 inplantera för området främmande växt- eller djurarter,
- 26 skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar,
- 27 skada, plocka eller samla in växter. Plockning av bär, matsvamp och enstaka exemplar av kärlväxter är dock tillåten,
- 28 utan Länsstyrelsens tillstånd samla in insekter, spindlar, snäckor och andra ryggradslösa djur. Enstaka exemplar får dock samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fällor inte används,
- 29 utan Länsstyrelsens tillstånd anordna lägerverksamhet eller tävlingar, samt att
- 30 utan Länsstyrelsens tillstånd genomföra vetenskapliga undersökningar som strider mot föreskrifterna.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

- a. förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifterna 13-20,
- b. gällande rättigheter inom området t ex servitut, ledningsrätt, nyttjanderätt, vägrätt, se fastighetsförteckning bilaga 4,
- c. rensning av tillståndsgivna diken, om underhållsåtgärder är påkallade med hänvisning till bestämmelserna i 11 kap 17§ miljöbalken,
- d. jakträttsinnehavare att jaga med hund samt för eftersök med hund.
- e. jakträttsinnehavare att efter samråd med Länsstyrelsen hålla väg framkomlig för jaktändamål. Undantaget gäller från föreskrift nr 7.
- f. uppförande av nytt jaktorn på lämplig plats, efter tillstånd från Länsstyrelsens reservatsförvaltare, om behov föreligger. Undantaget gäller från föreskrift nr 1, då jaktorn betraktas som anläggning.
- g. markägare till Bölarp 1:47 och Skogaby 4:14 att avverka granskog på sin fastighet innan 2020. Uttaget ska ske så att inga markskador uppstår. Undantaget gäller från föreskrift 7 och 10. Utfallande virke tillfaller markägaren.

Uppllysningar:

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna om rätten att färdas och vistats i reservatet (med stöd av 7 kap. 30 § MB) gäller oberoende av om beslutet överklagas.

Länsstyrelsen erinrar om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet, eller som ett komplement till föreskrifterna är bland andra:

7 kap 27-29 § miljöbalken m fl

Delar av reservatet ligger inom Natura 2000-området Blåalt – SE0510092 och är därmed utpekade som riksintresse. Det krävs tillstånd för att vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön inom ett Natura 2000-område. Detta kan även gälla åtgärder som utförs utanför det aktuella området, om det får effekter inom området.

7 kap 13-18 §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelser

Strandskydd berör strandområdena invid sjöar, åar och bäckar som ligger inom 100 meter på ömse sidor av stranden. Strandskyddsbestämmelsernas syfte är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Åtgärder som kan skada eller motverka syftet med strandskyddet är förbjudna.

2 kap 1, 6-8 § § kulturminneslagen (1988:950)

De fasta fornlämningar som återfinns inom reservatet är skyddade enligt lag. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning. Riksantikvarieämbetet och länsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att skydda, vårda och undersöka en fast fornlämning.

11 kap. miljöbalken, vattenverksamhet, samt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet

Med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar, bortledning av vatten från eller grävning och rensning av vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Även åtgärder som utförs för att avvattna mark eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för ett visst ändamål är att betrakta som vattenverksamhet (markavvattning).

1§ terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594)

Körning i terräng med motordrivna fordon för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk är, med vissa undantag, förbjuden.

Fridlysningsbestämmelser

Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och 4-9 §§ artskyddsförordningen (2007:845).

Uppgifter om reservatet

Namn	Blåalt
Kommun	Laholm
Församling	Veinge
Areal	298 hektar
Lägesbeskrivning	Cirka 5 km sydväst om Mästocka och en dryg mil nordost om Laholm
Mittkordinater SWEREF 99 TM	x = 390 494 y =627 1401
Natura 2000 beteckning	Blåalt – SE0510092
Naturgeografisk region	I övergången mellan region 10 Södra Hallands kustland och 11 Sydsvenska höglandets myrrika västsida
Fastigheter och markägare	Enligt fastighetsförteckning, bilaga 4
Servitut och andra rättigheter	Enligt fastighetsförteckning, bilaga 4
Förvaltare	Länsstyrelsen
NVR ID	2001080

Hur man överklagar

Om föreliggande beslut ska överklagas, skriv till Länsstyrelsen i Hallands län, 301 86 Halmstad. Ange därvid beslutets diarienummer och vad som ska ändras i beslutet.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet **senast den 10 april 2015**, annars kan överklagandet inte prövas.

Länsstyrelsen sänder överklagandet vidare till regeringen för prövning, om länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt som har begärts. Kontakta länsstyrelsen om något är oklart.

Beslut om Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) och 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att delgivning av detta beslut skall ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar härefter införas i Hallandsposten och Laholms tidning.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen i Hallands län, Slottsgatan 2, Halmstad och på länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/halland.

Beskrivning av området

Blåalt är ett mycket stort ädellövskogsområde strax innanför kustslätten i Laholms kommun. Totalt finns ca 170 ha ädellövskog i Blåalt, till största delen inom reservatets gränser. Ca 145 ha utgörs av ekskog vilket sannolikt är den största förekomsten av ekskog i länet. Ekskogen är lågvuxen med hedartat fältskikt och stora delar kan beskrivas som krattekskog. Typiska krattekar är lågvuxna, klena och krokiga samt flerstammiga. Krattskogen har ofta ett förflutet som stubbskottskog. I reservatets nordöstra del dominerar i stället gammal artrik bokskog. Dessutom förekommer blandskog, sumpskog och inslag av öppen våtmark.

Blåalt är ett av Hallands mest värdefulla skogsområden för naturvårdsintressanta arter som är knutna till gammal bok- och ekskog. Epifytiska lavar och mossor, vedlevande svampar och skalbaggar samt fåglar dominerar bland områdets rödlistade arter. Hittills har ett 90-tal rödlistade och regionalt intressanta arter noterats i Blåalt, se bilaga 5. En viktig orsak till artrikedomen är troligen att det finns en lång kontinuitet av gamla bokar och ekar i området. Skogshistoriken i Blåalt tyder på att större delen av området aldrig varit helt skoglöst. Områdets storlek, höga trädåldrar, låg fragmenteringsgrad och delvis låg påverkan är andra viktiga faktorer som bidrar till en stor artrikedom.

Ärendets handläggning

Naturreseptet Blåalt bildades 1997 och omfattade då 93 ha. I samband med Skogsårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering därefter uppmärksammades naturvårdsintressanta skogar intill naturreseptet. En utvidgning av reseseptet initierades 2002, 31 fastigheter var berörda av utvidgningen. Två informationsmöten hölls med markägarna hösten 2002. Förhandlingar fördes därefter med en rad markägare och ett antal fastigheter förvärvades, även utanför objektet i trakten för bytesändamål. För 6 fastigheter är ersättningsfrågan i dagsläget inte löst medan 12 fastigheter har förvärvats inom naturreseptet och för 13 fastigheter har det träffats överenskommelse om intrångsersättning.

Ett förslag till beslut och skötselplan utarbetades av Länsstyrelsen och markägarna förelades 2014-03-10 att, enligt 24§ förordningen om områdesskydd, inkomma med synpunkter på förslaget. Samtidigt skickades förslaget på remiss till Skogsstyrelsen, Polismyndigheten, SGU, Laholms kommun, Hallands Naturskyddsförening, Hallands Botaniska Förening och Jägareförbundet Halland.

Yttranden har inkommit i ärendet från Skogsstyrelsen, Polismyndigheten, SGU, Laholms kommun, Hallands Naturskyddsförening, Hallands Botaniska Förening, Jägareförbundet Halland, Svenska Kraftnät, Blåalts skogsvägars samfällighetsförening, markägare till Bölarp 1:47 och ombud för markägare till Bölarp 3:27.

Inkomna yttranden och Länsstyrelsens ställningstaganden har sammanställts i bilaga 6.

Skälen för beslutet

Blåalt är av riksintresse för naturvård (NN 20 Göstorp – Blåalt). En del av Blåalt ingår i det europeiska nätverket av särskilt värdefulla naturområden, Natura 2000 (Blåalt – SE0510092). Området antogs av regeringen enligt habitatdirektivet år 1997. I området finns följande naturtyper som är skyddade enligt EU:s habitatdirektiv: näringsfattig bokskog 9110, näringsfattig ekskog 9190, skogsbevuxen myr 91D0, öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn 7140, lövsumpskog 9080 och dystrofa sjöar och småvatten 3160.

Ur ett svenskt och internationellt perspektiv har Halland och Sverige ett ansvar att bevara vissa skogar. I Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens nationella strategi för formellt skydd av skog betonas att ädellövskogen är en särskilt prioriterad skogstyp och att Sverige har ett internationellt ansvar att bevara de återstående särskilt artrika ädellövskogarna för framtiden. I Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Hallands län ingår Blåalt i värdestrakt 4

Hallands mellanbygd. Strategin utpekar också bok- och ekskogar, blandädel-lövskogar samt klubbaskogar som särskilda ansvarsbiotoper för länet.

Det som kan hota värdena är bl.a. avverkning, dikning och annan negativ förändring av hydrologin, plantering av främmande trädslag, konkurrens från gran, exploatering samt fragmentering av biotoperna. Då ett rationellt skogsbruk inte är förenligt med bevarandet av arterna i området behövs någon form av långsiktigt skydd. Området kräver en del skötsel- och restaureringsinsatser vilket medför att en skötselplan behövs. Vidare krävs ordningsföreskrifter för att bevara områdets värden. Naturreservat är därmed den lämpligaste skyddsformen.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd, Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

Förenlighet med andra områdesbestämmelser, planer och miljömål

EU-kommissionen har beslutat att delar av området utgör ett område av gemenskapsintresse - SE051 0092, enligt rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter och därmed ingår i nätverket Natura 2000. I beslut och skötselplan har Länsstyrelsen beaktat de värden som varit grund för att området ingår i Natura 2000-nätverket och skötselplanen har utformats i överensstämmelse med bevarandeplanen för Natura 2000-området.

Reservatsbildningen bidrar till att uppnå miljö kvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen.

Intresseprövning

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 § miljöbalken, att val av område, reservatets omfattning och föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Beslut i ärendet har fattats av landshövding Lena Sommestad. I beslutet deltog även vik länsråd Jörgen Peters och naturvårdsdirektör Marie Björkman.

I handläggningen deltog planarkitekt Josefin Carlsson, antikvarie Jenny Nord, chefsjurist Peter Jupén och naturvårdshandläggare Monica Mathiasson, den senare har varit föredragande.

Lena Sommestad
landshövding

Monica Mathiasson
naturvårdshandläggare

Bilagor

1. Skötselplan
2. Karta över bestämmelser enligt 7 kap. 6§ MB
3. Kartor
 - 3a Översiktskarta
 - 3b Skogstypskarta
 - 3c Skötselkarta 1 + fornlämning
 - 3d Skötselkarta 2 färgfoto
 - 3e Natura 2000habitat och gräns för Natura 2000område
4. Fastighetsförteckning med fastighetsägare och rättigheter
5. Artlista över rödlistade och regionalt intressanta arter.
6. Synpunkter på förslaget samt Länsstyrelsens ställningstagande